

Biuletyn Informacyjny 1(93)/2024

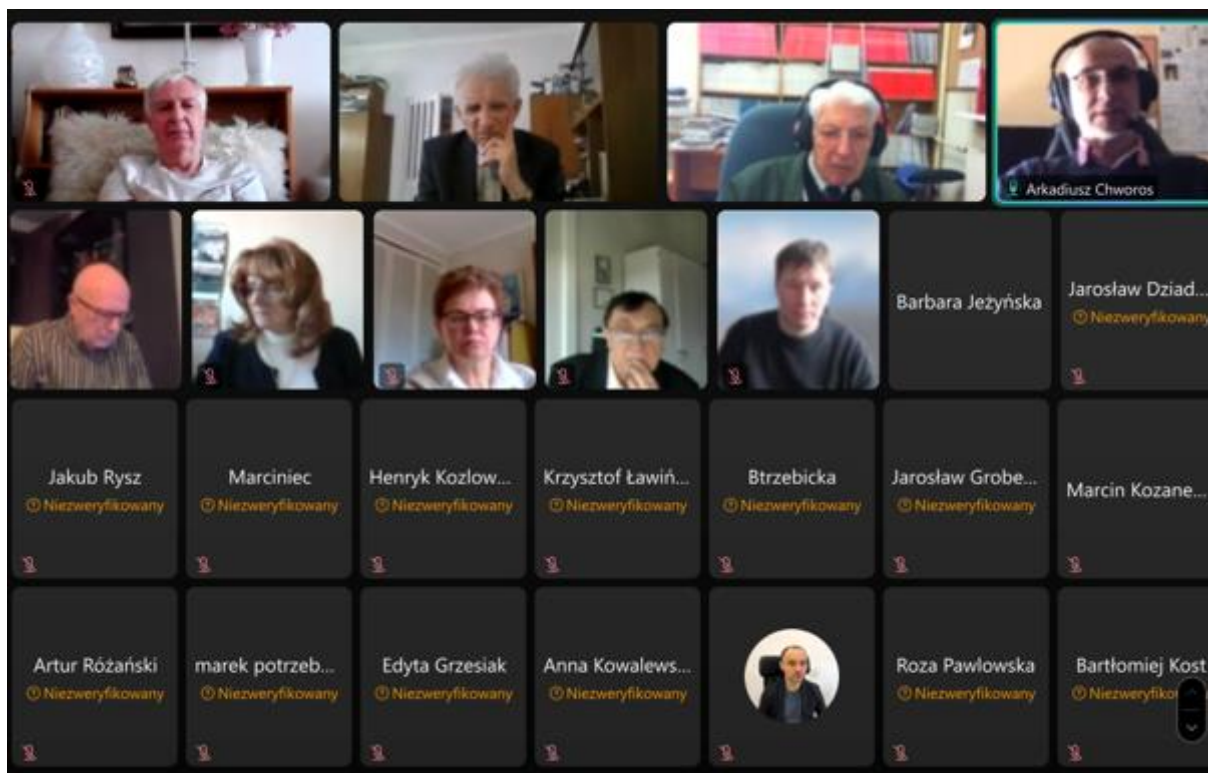
Biuletyn 1

- *Życzenia Wielkanocne*
- *158 Rada Naukowa Centrum*
- *Medal im. Stanisława Kostaneckiego dla prof. Piotra Balczewskiego*
- *Sesja Sprawozdawcza CBMiM za rok 2023*
- *Spotkanie Dyrektora z Pracownikami CBMiM PAN*
- *Wykład: prof. Wiesława Gruszeckiego (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)*
- *Wykład prof. Jolanty B. Zawilskiej (Wydział Farmaceutyczny Uniwersytet Medyczny w Łodzi)*

158 Rada Naukowa Centrum

W dniu 26.02.2024 r. odbyło się pierwsze w Nowym Roku posiedzenie Rady Naukowej Centrum w trybie zdalnym i prawie w pełnym składzie. Przewodniczył prof. Piotr Paneth. Program Rady był bardzo zróżnicowany i doniosły. Uroczysty charakter tego posiedzenia był związany z Jubileuszem 90-lecia prof. Stanisława Penczka. Jako pierwszy życzenia dostojnemu Jubilatowi złożył dyrektor, prof. A. Chworoś. Następnie sylwetkę prof. S. Penczka przybliżył członkom Rady prof. S. Słomkowski. Do życzeń dołączył się prof. M. Potrzebowski i prof. B. Marciniak podkreślając Jego osiągnięcia w zakresie chemii polimerów, w tym szczególnie doniosłe prace naukowe dotyczące termodynamiki, kinetyki oraz mechanizmów polimeryzacji. *Z ogromną radością składamy Panu Profesorowi najlepsze życzenia: zdrowia, pogody ducha i wielu szczęśliwych lat z okazji Jubileuszu 90-lecia.*

W dalszej części posiedzenia dyrektor **prof. Arkadiusz Chworoś** zreferował **sprawozdanie z działalności naukowo-badawczej Centrum za rok 2023**, natomiast sprawozdanie finansowe CBMiM PAN za 2023 rok i plany na rok 2024 zilustrowała główna księgowa mgr Grażyna Jasińska. Liczby jednoznacznie wskazywały, że przed nami kolejny trudny rok.

Sprawę zaopiniowania wniosku Dyrektora o powołanie dr. hab. Marka Brzezińskiego, prof. CBMiM na stanowisko Zastępcy Dyrektora d/s Naukowych przedstawił prof. A. Chworoś. Dyrektor w skrócie zaprezentował Kandydata i podkreślił, że będzie to kadencja pełna nowych wyzwań naukowych. Rada pozytywnie zaopiniowała przedstawiony wniosek. *Gratulujemy i życzymy nowemu zastępcy dyrektora powodzenia w realizowaniu celów naukowych.* **Kolejnym punktem Rady było sprawozdanie Komisji ds. postępowania habilitacyjnego dr Urszuli Mizerskiej**, które zreferował sekretarz Komisji dr hab. Artur Różański, prof. CBMiM. Rada Naukowa po zapoznaniu się z opinią Komisji opartą na przedstawionych recenzjach i opiniach członków nadała dr Urszuli Mizerskiej stopień doktora habilitowanego nauk ścisłych i przyrodniczych, w dyscyplinie nauk chemicznych. *Gratulujemy habilitantce nadanego stopnia i życzymy dalszych sukcesów w realizacji planów i zamierzeń.*

Następnie prof. Marek Brzeziński, zreferował sprawozdanie Komisji Konkursowej do wyłonienia kandydata na stanowisko profesora w Dziale Funkcjonalnych Polimerów i Materiałów Polimerowych CBMiM PAN. Na podstawie ocen zgłoszonych aplikacji Komisja jednomyślnie zarekomendowała na ww. stanowisko prof. dr hab. Teresę Basińską, która spełniła wszystkie warunki konkursu.

Rada Naukowa powołała również Komisję do rozstrzygnięcia konkursów na stanowiska koordynatorów działów badawczych w CBMiM. W marcu br. kończy się kadencja koordynatorów w trzech działach: w Dziale Nanomateriałów Polimerowych, w Dziale Funkcjonalnych Polimerów i Materiałów Polimerowych oraz w Dziale Chemii Strukturalnej. W głosowaniu tajnym do Komisji wybrano następujące osoby: przewodniczącego - prof. Arkadiusza Chworoś, prof. Jarosława Dziadka, prof. Marcina Kozaneckiego, prof. Barbarę Nawrot oraz dr. hab. Andrzeja Pawlaka. *Życzymy Komisji właściwych wyborów.*

Na członka Akademii Młodych Uczonych PAN zgłoszono kandydaturę dr. Bartłomieja Kosta. Kandydat na członka AMU ma doświadczenie z zakresu nowoczesnych technik laboratoryjnych i znaczne osiągnięcia w dziedzinie syntezy, modyfikacji i analizy polimerów, a także formowania materiałów do potencjalnych zastosowań biomedycznych lub w przemyśle opakowaniowym.

W dalszej części posiedzenia Rada Naukowa nadała stopień doktora mgr Vahidowi Rahmanianowi. Obrona pracy doktorskiej mgr. Rahmaniana odbyła się w trybie zdalnym w dniu 16.02.2024, a promotorem dysertacji był prof. A. Gałęski. *Gratulujemy uzyskanego stopnia doktora i życzymy dalszych sukcesów.*

Na zakończenie przewodniczący prof. P. Paneth podziękował wszystkim członkom za aktywny udział w posiedzeniu Rady.

Barbara Jeżyńska

Medal im. Stanisława Kostaneckiego dla prof. dr hab. Piotra Bałczewskiego

Polskie Towarzystwo Chemiczne
Zarząd Główny

Warszawa, 22 grudnia 2023 roku

Prof. dr hab. inż. Piotr Bałczewski
CBMiM PAN w Łodzi

Szanowny Panie Profesorze,

W imieniu Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Chemicznego mam zaszczyt powiadomić, że za wybitne osiągnięcia naukowe w zakresie chemii organicznej został Pan Profesor wyróżniony

Medalem im. Stanisława Kostaneckiego

Wyróżnienie zostanie wręczone podczas uroczystego otwarcia 66. Zjazdu PTChem, który odbędzie się w Poznaniu w dniach 15-20 września 2024 roku.

Proszę przyjąć wyrazy uznania, najserdeczniejsze gratulacje oraz życzenia wszelkiej pomyślności w Nowym, 2024 Roku.

We wszelkich sprawach organizacyjnych pozostanie z Panem Profesorem w kontakcie przewodniczący Komitetu Organizacyjnego prof. dr hab. Maciej Kubicki.

Z wyrazami szacunku,

Prezes Zarządu Głównego

Prof. dr hab. Izabela Nowak

00-207 Warszawa, ul. Prosta 56, tel. 22 821 11 04
ptchem@ptchem.pl; zaryad@ptchem.pl; www.ptchem.pl
NIP 525-50-51-8077 KRS 0000400861170 KŚ 0000000000
Bank BZG BNP Paribas S.A., nr konta 56 2500 0043 1100 0000 0000 4290
Polskie Towarzystwo Chemiczne jest organizacją założoną w 2007 roku, która od 2006 jest instytucją pożytku publicznego.
Zgodnie z Księgą Świadczeń na rzecz nauki chemicznej, jest organizacją o różnorodnym charakterze: naukowym, społecznym, kulturalnym, integrującą świat nauki i przemysł, oraz o funkcji edukacyjnej, organizując konferencje i czasy naukowe, wydając „Wiadomości Chemiczne”, sprawując promocję i opiekę nad Olimpiadą Chemiczną. PTChem współpracuje z Międzynarodowym Stowarzyszeniem Chemików (IUPAC) w Warszawie.

Serdecznie gratulujemy Panie Profesorze tak zaszczytnego wyróżnienia i życzymy wiele pomyślności i zadowolenia.

Sesja Sprawozdawcza CBMiM za rok 2023

W czwartek 25 stycznia w CBMM PAN odbyła się sesja sprawozdawcza za rok 2023. Formuła tego spotkania jest nam doskonale znana i tym razem grupa wyróżniających się pracowników Centrum zaprezentowała najnowsze osiągnięcia własne i swoich zespołów. W tym roku wszyscy z niecierpliwością i ciekawością czekali na wystąpienie profesora dr. hab. A. Chworosia, nowego dyrektora Centrum, powołanego na to stanowisko 1 stycznia 2024 roku. W związku z tym o godzinie 9:00 sala seminaryjna była wypełniona po brzegi.

Dyrektor Prof. A. Chworosi

miały wpływ na całokształt Centrum także w roku 2024, wymienił przyznanie w dniu 13 stycznia 2023 r. Centrum kategorii A, powołanie nowego składu Rady Naukowej, nowego dyrektora oraz inwestycje budowlane, w tym instalacji fotowoltaicznej z dotacją w wysokości 613 800 zł.

T. Basińską i prof. S. Rubinsztajna natomiast Rada Naukowa CBMM przeprowadziła dwie rozprawy habilitacyjne i sześć przewodów doktorskich, które zakończyły się sukcesem.

Sesja została podzielona na trzy części: wystąpienia Dyrektora, 30-minutowe wykłady młodych naukowców CBMiM oraz krótkie prezentacje doktorantów. Dyrektor Prof. A. Chworosi rozpoczął od podziękowań byłemu dyrektorowi Profesorowi Markowi Potrzebowskiemu za kierowanie łodzią nauki Centrum w ostatnich trudnych latach, a następnie z charakterystyczną dla siebie elokwencją i humorem przedstawił punkt po punkcie raport za rok 2023. Wśród ważnych wydarzeń, które będą

W ubiegłym roku działalność naukową Centrum została wyróżniona na forum państwowym w osobach profesorów Marka Potrzebowskiego i Mariana Mikołajczyka, którzy otrzymali nagrody Ministra Edukacji i Nauki oraz profesora Piotra Bałczewskiego, odznaczonego medalem PTChem za całokształt swojej pracy. Nasz instytut w minionym roku, zyskał dwóch profesorów belwederskich: prof.

Prof. dr hab. M. Potrzebowski i Dr hab. T. Pawlak

Prof. dr hab. M. Potrzebowski, Dr hab. A. Pawlak, oraz Dr. H. Kargarzadeh

Dyktor Prof. A. Chworoś, Dr. inż. B. Jeżyńska oraz Dr. B. Kost

Szczegółowa analiza indywidualnego dorobku zespołów i liderów napawa optymizmem, jednakże Dyrektor zachęcał do zwiększenia liczby publikacji, dobrych manuskryptów w bardzo dobrych czasopiśmie, aby w przyszłości z łatwością sprostać standardom stawianym instytutom klasy A+. Najwyższy wynik w naukowej ocenie profesorów CBMiM uzyskał prof. P. Kaszyński. Dalsze pozycje zajmują profesorowie: M. Brzeziński, A. Chworoś, M. Dudek, M. Gosecka, I. Vozniak i T. Makowski. W rankingu efektywności pracy zespołowej pierwsze miejsce zajmuje Pracownia Biomateriałów kierowana przez prof. A. Chworośa oraz drugie Samodzielna Pracownia Badań Strukturalnych kierowana przez prof. M. Potrzebowskiego. Jedynym problemem wpływającym na kondycję finansową Centrum jest skuteczność w konkursach NCN, która w pierwszej połowie roku wyniosła 0% ale w drugiej już 20%.

Na zakończenie przemówienia Dyrektora wręczono listy gratulacyjne i dyplomy, które dokumentują zamieszczone zdjęcia. Nagrodę za najlepiej cytowaną pracę przeglądową otrzymała dr Hanieh Kargarzadeh, a nagrodę za najlepiej cytowaną publikację oryginalną otrzymała także Hanieh w towarzystwie dr. hab. A. Pawlaka, i prof. A. Gałęskiego.

Najlepszym młodym naukowcem został Bartłomiej Kost, a najlepszą doktorantką Maria Svyntkivska. Dalej sesja potoczyła się zgodnie z planem, sprawnie prowadzona przez dwoje młodych profesorów - Martę Dudek i Jurię Vozniaka. Ze względu na obecność obcokrajowców ogłoszono trzy wykłady w języku angielski, a prelegentów przedstawił przewodniczący. W pierwszym bloku wystąpień wysłuchaliśmy wykładu dr Vidhika Punjai z Działu Chemii Organicznej na temat syntezy stabilnych rodników helikalnych jako modeli nośników wielofunkcyjnych oraz dowiedzieliśmy się o syntezie i właściwościach mikrosfer typu jądro-powłoka z polistyrenu i poliglicydolu w wystąpieniu dr. Damiana Mickiewicza.

Temat kopolimerów z funkcjami poliglicydolowymi był kontynuowany w wykładzie dr. Bartłomieja Gostyńskiego, który przeprowadził modelowanie molekularne tych kopolimerów i określił warunki, w jakich polimer może związać się w globule lub rozwijać w strukturę liniową. Niemniej jednak głównym tematem wykładu pana Bartka było częściowe obalenie mitu o nadzwyczajnej toksyczności jednego z niebezpiecznych gazów bojowych Nowiczoka w badaniach z acetylocholiną (publikacja ukazała się w grudniu 2023 r.) oraz badania agonistów receptora 5-HT-2A do budowy rekurencyjnych sieci neuronowych.

Osiągnięcia Działu Chemii Bioorganicznej zaprezentowali dr Justyna Suwara i dr Wojciech Cypriak. Małe interferujące RNA (siRNA) mogą pełnić funkcję terapeutycznych kwasów nukleinowych, a kilka z nich zostało zatwierdzonych jako leki w ostatnich latach. Poszukiwania nowych modyfikacji oraz sposobu celowanego dostarczenia do komórek nowotworowych wciąż trwają. Zadaniem pani Justyny jest wzbogacenie tych kwasów w klatki boranowe i zbadanie ich przeciwnowotworowego działania. Dr Cypriak przedstawił wyniki prowadzonego w ostatnich latach grantu, którego celem było scharakteryzowanie i analiza proteomiczna pęcherzyków zewnątrzkomórkowych wydzielanych w stanach zapalnych. Dzięki połączeniu analiz proteomicznych i bioinformatycznych w analizie pęcherzyków możliwa była identyfikacja nowych regulatorów procesu zapalnego.

Kolejne dwa wystąpienia dotyczyły nowych materiałów przydatnych w życiu codziennym. Dr Joanna Zakrzewska przedstawiła koncepcje syntezy bimetalicznych nanocząstek metali szlachetnych takich jak srebro i pallad do budowy czujników wodoru. Natomiast dr hab. Kacper Drużbicki (Dział Chemii Strukturalnej) zapoznał nas z hybrydowymi materiałami fotowoltaicznymi na bazie perowskitu, które jako cienkie, elastyczne warstwy mogą wywołać kolejną rewolucję w świecie energetyki.

Po przerwie na lunch wysłuchaliśmy pięciu krótkich wystąpień doktorantów. Dział Chemii Organicznej reprezentował mgr Vivek, a Dział Chemii Strukturalnej mgr Przemysław Nowak. Natomiast innowacyjne wyniki dotyczące materiałów polimerowych zaprezentowały panie mgr Daria Jaworska-Krych, mgr Mariia Svyntkivska i mgr Małgorzata Polińska z działów DFPiMP oraz DNP.

Na zakończenie Dyrektor podziękował prelegentom za wysokie kompetencje i zapowiedział spotkanie w najbliższym czasie ze wszystkimi pracownikami Centrum.

Krystyna Różga-Wijas

*Zdjęcia: Barbara Jeżyńska
Aleksandra Szczepańczyk*

Spotkanie Dyrektora z Pracownikami CBMiM PAN

Dnia 5 marca 2024 roku odbyło się spotkanie Dyrekcji CBMiM z Pracownikami. Było to pierwsze spotkanie z nowym dyrektorem, prof. dr. hab. Arkadiuszem Chworosiem, który pełni swoją funkcję od początku tego roku. Postanowił on kontynuować tradycję i już na początku swojej kadencji zaprosił wszystkich do rozmowy o istotnych sprawach Centrum. Spotkanie jak zawsze cieszyło się dużym zainteresowaniem – sala 08/09 była wypełniona.

Dyrektor Prof. A. Chworosi

Po powitaniu, Dyrektor poinformował, iż miał sygnały, że pracownicy życzyli sobie takich spotkań i zadeklarował ich organizowanie w miarę potrzeb. Następnie przedstawił pakiet informacji dotyczących działalności Centrum. Podkreślił ważność liczby publikacji i patentów, które stanowią kryterium I w ocenie i ewaluacji, która czeka nas już za dwa lata. Pokazał wykres, z którego wynikało, że po dużym wzroście liczby publikacji w roku 2021, dwa następne lata były słabsze. Niższe były również liczby punktów ministerialnych.

Dyrektor przypomniiał, że po ostatniej ewaluacji znaleźliśmy się w kategorii B+ i dopiero po odwołaniu zostaliśmy przeniesieni do kategorii A. Oznacza to, że właściwie nadal balansujemy na granicy tych dwu kategorii.

Przedstawiony wykres osiągnięć poszczególnych zespołów badawczych oraz samodzielnych pracowników naukowych wskazał, że zarówno kilka zespołów jak i kilkoro samodzielnych pracowników uzyskało oceny dużo słabsze od przeciętnej. Zapowiedział analizę słabszych grup i ewentualną zmianę liderów. Pochwalił jednak kilka osób mających znakomite osiągnięcia. Z radością poinformował, że wśród tych ostatnich przeważają młodzi pracownicy naukowcy, co pozwala mieć nadzieję na przyszłość.

Przechodząc do spraw finansowych Dyrektor przypomniiał, że głównym źródłem finansowania Centrum jest subwencja ministerialna, uzupełniana dochodami z innych źródeł, w tym z grantów NCN. Te drugie są coraz trudniejsze do uzyskania - w poprzednim roku współczynnik sukcesu spadł poniżej 10%. Konieczne jest więc staranie się o inne źródła finansowania: fundusze europejskie, NAWA, NCBiR, FNP itp. Dodał, że bilans finansowy Centrum za rok 2023 jest niekorzystny – mamy deficyt w wysokości ponad 500 tys. zł. Na tym tle pozytywną była informacja o uzyskaniu ostatnio przez naszych pracowników pięciu różnych grantów i skomentował: *„jak się chce, to można. Można? Można!”*

Zaproponował program naprawy, w którym zwrócił uwagę na konieczność podejmowania strategicznych tematów w Działach Badawczych, sprawdzania, czy podejmowane problemy naukowe są aktualne i jak są one postrzegane przez społeczeństwo, a także wykorzystywania posiadanej w Centrum unikalnej aparatury oraz ukierunkowania badań na „Zieloną Chemię”. Następnie Dyrektor odniósł się do pytań, jakie zostały skierowane pisemnie.

1. Sprawa BHP. Przypomniiał, że obowiązuje konieczność użycia odczynników i rozpuszczalników; to ostatnie w związku z podejrzeniem nieprawidłowej użycia odczynników.
2. Zarobki. Poinformował, że minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego obiecał 180 mln. zł dla instytutów PAN. Dyrektorzy instytutów sugerowali, że te pieniądze powinny być podzielone proporcjonalnie. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego ma obowiązywać minimalne uposażenie dla nauczycieli akademickich, powiększone o 30 %, ale dotyczy to tylko uczelni publicznych. Na dzień wystąpienia ministerstwo nie przewiduje dla Instytutów PAN dodatkowych funduszy na dostosowanie pensji do nowych stawek.
3. Uposażenia. Prezes PAN stwierdził, że w roku 2023 aż 40 % pracowników instytutów PAN miało pensje poniżej ustawowego uposażenia minimalnego! Pani mgr Grażyna Jasińska, Główna Księgowa, poinformowała, że nie mamy w tej chwili dodatkowych funduszy na podwyżki, z wyjątkiem obligatoryjnych zmian minimalnych pensji.
4. W sprawie dotyczącej likwidacji firmy IFOTAM, Polfa Tarchomin przejęła aktywa. Umowa z CBMiM jest w trakcie negocjacji. Na razie nie ma jeszcze decyzji o wysokości opłat dotyczących wynajmu naszego terenu.
5. Czy możemy utworzyć spin-off z Polfą? Odpowiedź: nie, mamy inny sposób działania.
6. Jak wygląda regulacja pracy zdalnej? Odpowiedź: praca zdalna jest ściśle regulowana, trzeba spełniać różne warunki, np.: refundacja opłat za prąd w domu – pracownik nie może z tego zrezygnować. Łatwiejszą formą jest z tzw. pracą okazjonalną.
7. Czy przewiduje się utworzenie funduszu badań własnych? Odpowiedź: w tej sytuacji finansowej Centrum na razie nie.

Następnie Dyrektor otworzył dyskusję.

1. Prof. Włodzimierz Stańczyk poinformował, że usłyszał w radiu o 300 mln. zł dla PAN. Stwierdził, że brak jest informacji o kryteriach oceny publikacji, również w kontekście odliczeń 50% kosztów.
2. Dr Sławomir Kaźmierski: czy można zmienić system punktacji za publikacje?
3. Pani prof. Marta Dudek: czy będzie dostępny zestaw dokumentów dotyczących pracowników? Strona internetowa Centrum jest notorycznie nieaktualna. Odpowiedź: do aktualizacji strony internetowej Centrum są uprawnione osoby z każdego Działu.
4. Prof. Marian Mikołajczyk: co robi Rada Dyrektorów Instytutów PAN w sprawach instytutów? Należy również inspirować Prezesa PAN do działania!

Prof. M. Mikołajczyk

Wobec braku innych głosów, Dyrektor podziękował wszystkim uczestnikom za liczny udział i zamknął spotkanie.

Piotr Kielbasiński

*Zdjęcia: Barbara Jeżyńska
Aleksandra Szczepańczyk*

Wykład: prof. Wiesława Gruszeckiego (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)

Zarząd Oddziału Łódzkiego PTChem

zaprasza na wykład

Prof. Wiesława Gruszeckiego

*Katedra Biofizyki, Instytut Fizyki
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie*

zatytułowany:

„Żaluzje molekularne w oku człowieka”

**Wykład odbędzie się w dniu 20 lutego 2024 r. (wtorek) o godz. 14:00,
w Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych PAN
ul. H. Sienkiewicza 112, Łódź,
budynek A sala seminaryjna 08/09**

Wykład prof. dr hab. n. farm. Jolanty B. Zawilskiej (Wydział Farmaceutyczny Uniwersytet Medyczny W Łodzi)

Zarząd Oddziału Łódzkiego PTChem

zaprasza na wykład

Prof. dr hab. n. farm. Jolanty B. Zawilskiej

*Wydział Farmaceutyczny
Uniwersytet Medyczny w Łodzi*

zatytułowany:

***„Nowe substancje psychoaktywne („dopalacze”) –
ciemna strona chemii medycznej”***

**Wykład odbędzie się w dniu 12 marca 2024 r. (wtorek) o godz. 14:00,
w Centrum Badań Molekularnych i Makromolekularnych PAN
ul. H. Sienkiewicza 112, Łódź,
budynek A sala seminaryjna 08/09**